

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор гімназії № 267

_____ Олена ЮРЧУК
_____ 2020 р.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

ДЛЯ 4-В (експериментального) КЛАСУ

ГІМНАЗІЇ №267 МІСТА КИЄВА

на 2020-2021 навчальний рік

Схвалено
на спільному засіданні
педагогічної ради та Ради
гімназії № 267 м. Києва
(протокол № 1 від 27.08.2020)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Розділ 1

Призначення школи та засіб його реалізації

Гімназія № 267 є власністю територіальної громади м. Києва, знаходиться за адресою 02091, м. Київ, вул. Вербицького, 7-А. Гімназія є загальноосвітнім закладом з поглибленим вивченням іноземних мов.

Гімназія - заклад освіти, що забезпечує потреби громадян, суспільства і держави у загальній середній освіті. У своїй діяльності гімназія керується Конституцією України, законом України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», Концепцією «Нова українська школа» іншими законодавчими актами України, іншими законодавчими актами України, наказами Міністерства освіти і науки, інших центральних органів виконавчої влади та Статутом школи.

У відповідності до чинного законодавства гімназія здійснює освітній процес відповідно до рівнів загальноосвітніх програм трьох ступенів освіти:

I ступінь – початкова загальна освіта (1-4 класи);

II ступінь – основна загальна освіта (5-9 класи);

III ступінь – середня (повна) загальна освіта (10-11 класи).

Відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту» в гімназії створено умови для здобуття початкової, базової та загальної середньої освіти, а саме :

- забезпечено навчання в одну зміну;
- створено умови для поглибленого вивчення з 5-го класу англійської, німецької, як другої іноземної мови;
- учнів забезпечено підручниками;
- навчальні дисципліни викладаються відповідно до Навчального плану.

Територія обслуговування початкової школи гімназії (згідно розпорядження Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації №144 від 14.02.2020 «Про закріплення за закладами середньої освіти Дарницького району міста Києва території обслуговування»):

- вул. Тростянецька б-а, б, в, д, є, ж;

- вул. Вербицького 9-г, д, є, ж;

- вул. Харківське шосе 168-г, д.

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Початкова школа гімназії №267 - це сучасна ланка освіти, яка задовольняє пізнавальні інтереси дитини, плекає творчу особистість, створює умови для повноцінного інтелектуального, творчого, морального, фізичного розвитку дитини, примноження культури й духовності в усій різноманітності національних та світових зразків, тобто школа самореалізації особистості, школа життєтворчості.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Освітню програму для 4-В класу гімназії № 267 (далі Програма) на 2020-2021 навчальний рік складено на основі освітньої програми початкової освіти, створеної під науковим керівництвом А.Д. Цимбалару для 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти (у редакції, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України (№ 688 від 24.07. 2019), затверджених листом МОН від 24.12.2019 №22.1/12-Г-1203, для учнів 4-х класів закладів загальної середньої освіти, що здійснюють експериментальну роботу всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» (наказ МОН України №834 від 15.07.2016).

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 08.06.2017 № 811 «Про розширення бази для проведення дослідно-експериментальної роботи за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» гімназію включено до списку навчальних закладів для проведення дослідно-експериментальної роботи.

Фактичне виконання навчальної програми фіксується у Класному журналі відповідно до Методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів, затверджених наказом МОН від 07.12.2018 № 1362 (із змінами, внесеними згідно з наказом МОН від 09.01.2020 № 21).

На виконання Наказу Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 30.06.2020 № 118 та з урахуванням законодавчих і нормативних актів у сфері освіти, захисту інформації та електронного документообігу, згідно рішення педагогічної ради гімназії від 28.08.2020 р. (протокол № 1) з 01.09.2020 року в 1-4 класах розпочинається робота з впровадження та апробації інформаційних технологій Система "Єдина школа".

Розділ 2

Опис «моделі» випускника початкової школи гімназії №267

Випускник початкової школи - *громадянин України*:

усвідомлює свою належність до народу України;

знає свої права та виконує обов'язки молодшого школяра;

зберігає й продовжує традиції та звичаї українського народу;

знає свій родовід, з пошаною ставиться до близьких і рідних.

Випускник початкової школи - *це особистість*:

володіє первинними навичками, необхідними в повсякденному житті;
формулює й висловлює свою точку зору та виявляє повагу до поглядів інших;
дотримується правил і норм толерантної поведінки;
усвідомлює мотиви поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Випускник початкової школи - *здорова дитина*:

володіє гігієнічними навичками навчальної праці, харчування, дотримується режиму дня;
добре обізнаний з наслідками шкідливих звичок;
прагне до фізичного розвитку.

Випускник початкової школи - *резерв для подальшого інтелектуального розвитку*:

активно залучається до навчального процесу;
установлює й аналізує рівень власних знань;
уміє порівнювати, узагальнювати, аналізувати та робити висновки в навчальній діяльності;
постійно отримує нові знання й володіє навичками отримання інформації із сучасних додаткових джерел.

Випускник початкової школи *здатний до творчої діяльності*:

визначає коло своїх власних інтересів;
усвідомлює свої здібності та прагне до їх розвитку;
шукає шляхи самостійного творіння нового й оригінального;
виконує нестандартні завдання з логічним навантаженням.

Випускник початкової школи - *комунікативна особистість*:

володіє мовними засобами спілкування;
прагне до грамотного усного та писемного мовлення;
проявляє самовираження та критичне мислення.

Випускник початкової школи - *частина природи*:

володіє знаннями про навколишнє середовище;
прагне до захисту та збереження природи;
стає учасником природоохоронних заходів, які відбуваються у школі, рідному місті.

Зважаючи на мету, принципи й підходи її побудови у Програмі визначено вимоги до результатів навчання в 1 і 2 класах першого циклу початкової освіти за кожним предметом вивчення. Зокрема, показники розвитку дитини, виражені в навчальних діях, і відповідний зміст розвитку здобувачів освіти засобами предмета вивчення. Визначені показники є складниками як предметних, так і ключових компетентностей, передбачених Законом України «Про освіту» та рекомендацією 2018/0008 (NLE) Європейського Парламенту ради (ЄС) від 17 січня 2018 р. (Оновлена редакція ключових компетентностей для навчання впродовж життя).

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної

освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування **ключових компетентностей** учнів:

1) *вільне володіння державною мовою*, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) *здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами*, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) *математична компетентність*, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) *компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій*, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) *інноваційність*, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) *екологічна компетентність*, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) *інформаційно-комунікаційна компетентність*, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) *навчання впродовж життя*, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для

оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) *громадянські та соціальні компетентності*, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) *культурна компетентність*, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) *підприємливість та фінансова грамотність*, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі *вміння*: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Освітньої програми рекомендується використовувати **внутрішньопредметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Розділ 3

Цілі та задачі освітнього процесу:

Відповідно до визначених у Державному стандарті цілей початкової освіти, Програму розроблено з метою нормативного забезпечення гармонійного розвитку та виховання особистості дитини для застосування набутого досвіду в навчальних і життєвих ситуаціях та закладання основ її особистісного зростання на наступному рівні освіти.

Відповідно до мети визначено стратегічні завдання, на виконання яких спрямовано Програму:

становлення особистості дитини, її духовний, психічний, соціальний, фізичний розвиток, розвиток пізнавальних здібностей;
морально-етичне, громадянське, патріотичне, естетичне, трудове, екологічне виховання дитини;
формування цілісного наукового образу світу;
формування позитивного емоційно-ціннісного ставлення дитини до самої себе, родини, громади, школи й навчання;
психолого-педагогічна адаптація дитини до шкільного життя; формування ключових і предметних компетентностей;
формування культури міжособистісної взаємодії у різних формах і видах діяльності;
формування здатності до самовираження, зміни власної поведінки відповідно до потреб стійкого розвитку (соціально-правової, екологічно доцільної і здоров'язбережувальної та безпечної) у різних життєвих ситуаціях.

Мету й стратегічні завдання конкретизовано у пояснювальних записках до предметів вивчення, з урахуванням потенціалу реалізації засобами кожного з них.

Програму розроблено на певних принципах і підходах. Зокрема, на принципах гуманізації (який є системоутворювальним), прогностичності, розвитку, цілісності; на таких підходах, як особистісний, діяльнісний, компетентнісний, інтегрований, системний. Тож, Програма закладає основи для побудови освітнього процесу як системи на засадах гуманної педагогіки, із особистісною орієнтацією навчання, а відповідно й інтегрованим підходом до структурування його змісту, діяльнісним – до організації та компетентнісним – до визначення освітніх результатів.

Побудову освітнього процесу як системи уможливорює врахування у Програмі наступності й перспективності дошкільної та початкової освіти, а також взаємозв'язок між цілями та результатами навчання із відповідним визначенням його змісту.

Особистісній орієнтації навчання сприятиме врахування в Програмі вікових і психологічних особливостей учнів 6-8 років (зокрема цілісності сприймання світу й процесів пізнання, провідних стилів навчальної діяльності, соціальної активності), що простежується у доступності й відповідності їхнім інтересам та запитам змісті.

Інтегрований підхід у Програмі є дидактичним інструментом врахування вікових особливостей учнів 6-8 років і відкриває можливості для презентації змісту зі встановленням як внутрішньо- і міжпредметних зв'язків, так і інтегрованих предметів. Інтегрований підхід до побудови Програми простежується на міжпредметному рівні завдяки синхронізації термінологічного поля усіх навчальних програм та приведення мови програм до тієї, якою мають послуговуватись учителі та учні в кожному класі, підходів до структурування програм кожного предмета (побудовані концентрично). Це дозволило запобігти його дублюванню в різних предметах вивчення, неузгодженості

термінологічного поля та створити умови для підвищення пізнавального інтересу учнів.

Побудова програми на діяльнісних засадах сприятиме підвищенню практичної спрямованості опанування змісту освіти. Водночас забезпечуватиме якісно новий рівень процесу виявлення результатів навчання завдяки конкретизації навчальних дій учнів, як складників ключових і предметних компетентностей. Зміна знанневих орієнтирів навчання на діяльнісні простежуються й в орієнтовній тематиці досліджень, практичних робіт, навчальних проєктів.

Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за Програмою.

Відповідно до чинного законодавства України зарахування дітей до закладів загальної середньої освіти, які працюватимуть за Програмою, здійснюється на безконкурсній основі. До 1 класу вступають діти, яким станом на 1 вересня виповнилось 6-7 років. До 2-4 класів (у разі переходу дитини з одного закладу загальної середньої освіти, де навчання було організовано за іншою освітньою програмою, до того закладу освіти, який реалізовує Програму) зараховують тих, хто завершив навчання у 1-3 класах відповідно за будь-якою чинною освітньою програмою для закладів загальної середньої освіти. Показники розвитку дитини, які визначають її готовність до систематичного навчання у школі, окреслено в освітній програмі «Окрилення» (Лист МОН України №1/11-847 від 02.02.2017), яку розроблено з метою реалізації системного підходу, зокрема, перспективності і наступності дошкільної та початкової освіти.

Розділ 4

Навчальний план та його обґрунтування

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Мова навчання – українська. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 3-х класів складає 910 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено в *Робочому навчальному плані для 4-В класу*. При цьому використано Типовий навчальний план початкової школи експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти» (наказ Міністерства освіти і науки України від 07.02.2017 № 189). План складено з урахуванням гранично – допустимого навантаження у 4-му класі – 23 години на тиждень.

В основу систематизації змісту початкової загальної освіти в Програмі покладено визначені Державним стандартом початкової освіти освітні галузі. Водночас, ґрунтуючись на засадах діяльнісного та особистісного підходів,

структурування змісту здійснено за провідними стилями навчальної діяльності учнів: логіко-математичним, вербально-лінгвістичним, моторно-рухливим, натуралістичним, музично-ритмічним. Зважаючи на зазначене та з огляду на окреслені цілі та завдання, в Програмі визначено шість предметів вивчення.

Зокрема, освітні галузі «Природнича», «Громадянська та історична», «Соціальна і зров'язбережувальна» реалізуються через інтегрований предмет *всесвіт*. Цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за таким провідним стилем, як натуралістичний.

Освітня галузь «Мовно-літературна» та вербально-лінгвістичний стиль діяльності з урахуванням вікових особливостей учнів реалізуються через предмети *українська мова (мова навчання)*, *англійська мова (мова вивчення)*.

Освітня галузь «Математична» реалізується через інтегрований предмет *математика*, що має математичний і логічний складники. Відповідно цей предмет забезпечує організацію навчальної діяльності учнів за логіко-математичним стилем.

Освітня галузь «Фізкультурна» реалізується предметом *фізична культура*.

Освітні галузі «Мистецька», «Технологічна» та «Інформатична» реалізуються через інтегрований предмет *арт-технології та інформатика (ІКТ)*, який забезпечує організацію навчальної діяльності учнів переважно за музично-ритмічним, вербально-лінгвістичним та моторно-рухливим стилями. Програму цього предмета структуровано за концентрими «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Handmade-мистецтво», а з другого класу концентр «Інформатика». У програмі передбачено варіативність викладання предмета з урахуванням бажання батьків і наявності відповідних умов у закладі освіти. Для варіативного вибору пропонуються концентри-модулі «Мистецтво слова», «Театральне мистецтво», «Хореографія – мистецтво танцю». Комбінації подано в пояснювальній записці до цього предмета. Будь-які модулі можуть викладати вчителі, які є фахівцями з предметів мистецького циклу та інформатики.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів ураховані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 2-4 класах – 40 хвилин.

**Робочий навчальний план для 4-В (експериментального) класу
на 2020 – 2021 навчальний рік**

Назва освітньої галузі	Назва предмета	Кількість годин на тиждень / рік
		4 клас
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК		
Мовно-літературна	<i>Українська мова (мова навчання)</i>	7/245
	<i>Англійська мова (мова вивчення)</i>	3/105 + 1/35
Математична	<i>Математика</i>	5/175
Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	<i>Всесвіт</i>	3/105
Соціальна і здоров'язбережувальна Фізкультурна	<i>Фізична культура</i>	3/105
Мистецька Інформатична Технологічна	<i>Арт-технології та інформатика (ІКТ)</i>	4/140
Усього		22/735+3/105
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1/35
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		23/805
Загальнотижнева кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26/910

Навчальний план містить інваріантний складник, сформований на державному рівні, і є обов'язковим для всіх закладів загальної середньої освіти, які обирають Програму, та варіативний, у якому передбачено додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій і групових занять. Програмою передбачено спрямування варіативного складника змісту освіти на забезпечення диференціації, індивідуалізації, задоволення освітніх потреб груп і окремих учнів.

Зокрема, за рахунок 1 години варіативної складової заплановано підсилення предмета інваріантної складової *Англійська мова (мова вивчення)* (збільшено до 4 год).

Директор

Олена ЮРЧУК

З метою оптимізації навчального навантаження учнів і виконання навчальної програми з *фізичної культури* 1 година на тиждень відводиться для проведення гімнастичних вправ на кожному уроці всіх передбачених навчальним планом предметів. Відповідно тривалість уроків усіх інших навчальних предметів збільшується на дві хвилини, які використовують для проведення фізкультхвилинок, пальчикових, артикуляційних гімнастик, гімнастики для очей тощо. Для фіксації цієї години *фізичної культури* у класному журналі відводиться окрема сторінка під назвою «Фізична культура: фізкультхвилинки». Ще 2 години відводиться на навчальний предмет «Фізична культура».

Програму предмета *арт-технології та ІКТ* структуровано за модулями «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Handmade – мистецтво», «Інформатика»: по 1 годині на тиждень.

Розділ 5

Особливості організації освітнього процесу та застосування в ньому педагогічних технологій

Структура навчального року визначена згідно рішення педагогічної ради гімназії від 27.08.2020 р. (протокол № 1). Навчальні заняття організовуються за семестровою системою, орієнтовно в такі терміни:

I семестр – з 01 вересня по 24 грудня 2020 року,

II семестр – з 11 січня по 28 травня 2021 року.

Впродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

- осінні канікули – з 26 жовтня по 01 листопада 2020 року;
- зимові канікули – з 25 грудня 2018 р по 10 січня 2021 року;
- весняні канікули – з 22 по 28 березня 2021 року.

Згідно рішення педагогічної ради гімназії від 27.08.2020 р. (протокол № 1) навчальна практика та навчальні екскурсії будуть проводитись упродовж навчального року.

Режим роботи

Режим роботи визначено на основі нормативно-правових актів .

Для 2-4-х класів

1 урок	08.30-09.10
Перерва	09.10 -09.25
2 урок	09.25 -10.05
Перерва	10.05 -10.30
3 урок	10.30 -11.10
Перерва	11.10 -11.35
4 урок	11.35 -12.15
Перерва	12.15 -12.30
5 урок	12.30 -13.10

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 №128 «Про затвердження нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл –інтернатів), груп продовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів», «Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 6 березня 2002 р. за № 229/6517 (зі змінами) та листа міністерства освіти і науки України від 18 травня 2018 року №1/9-322 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей, можливість якої передбачена Державним стандартом початкової освіти, затвердженим Постановою Кабінету міністрів України №87 від 21.02.2018р.»

Програму побудовано з урахуванням зміни позиції сучасного вчителя з носія й транслятора знань на тьютора та фасилітатора. Вчитель, володіючи різноманітним педагогічним репертуаром, обирає найбільш доцільні для конкретного учня форми, методи та прийоми навчання. Їх вибір для реалізації Програми має здійснюватися з позиції створення освітнього простору учнів. Це передбачає формування цілісності знань на засадах міжпредметної інтеграції й урахування вікових та індивідуальних особливостей дитини, що впливають на перебіг і результативність її навчальної діяльності й забезпечення просування за індивідуальною освітньою траєкторією в різних площинах.

У зв'язку із світовим викликом щодо епідеміологічної ситуації, що має місце й в Україні, та необхідністю введення карантинних заходів задля запобігання поширення вірусних хвороб, під час планування організаційних заходів, що забезпечують освітній процес, у тому числі й під час календарно-тематичного планування з предметів важливо врахувати можливість організації освітнього процесу в межах навчального року в умовах карантину. Для організації дистанційного навчання в цей період рекомендовано користуватися методичними рекомендаціями, поданими в листах МОН від 23.03.2020 № 1/9-173; від 16.04.2020 № 1/9-213; методичними рекомендаціями «Організація дистанційного навчання в школі» (авт. А. Лотоцька, А. Пасічник), розробленими за підтримки МОН (<https://cutt.ly/MynTauc>). Задля забезпечення якісного виконання освітніх програм в умовах очного та дистанційного навчання під час календарно-тематичного планування вчителям рекомендовано виділити ключові теми, на яких ґрунтується подальше опрацювання програмового матеріалу. Це дозволить без порушення системи програмових вимог ущільнювати, оптимізувати вивчення предмета, концентрувати увагу на відпрацюванні позицій, що мають забезпечити якісну самостійну роботу учнів в умовах дистанційного навчання.

При організації освітнього процесу в карантинних умовах має забезпечуватись:

- соціальне дистанціювання;
- мінімізація переміщення здобувачів освіти та комунікація між ними в межах закладу освіти;
- дотримання нормативів наповнюваності класів та інших вимог законодавства про освіту.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує в межах уроку або в позаурочний час.

Задля забезпечення повноцінного освітнього процесу викладання онлайн, рекомендовано застосовувати онлайн-інструменти, використовуючи сучасні електронні ресурси: ZOOM, Viber, Skype, безкоштовні платформи Google, Classroom, Voodle, Microsoft Teams тощо. Актуальною формою навчання є також розміщення записів відеоуроків, презентацій, відеоконференцій, інформування учнів та батьків про освітні ресурси, що сприятиме засвоєнню знань учнів різних рівнів.

Формування у здобувачів освіти уміння вчитися з використанням ІТ, а в учителів – уміння забезпечувати цей процес – пріоритетне освітнє завдання гімназії в 2020-2021 н.р.

У 4-х класах допускається застосування технології «перевернутий клас» (вчитель надає навчальний матеріал для вивчення вдома, а на уроці проводить практичне підкріплення знань учнів), «ротація за станціями» (учні працюють у класі та за визначеним графіком проходять окремі станції: групова робота, самостійна робота за комп'ютером, спілкування з учителем тощо), «ротація за кімнатами» (учні працюють у класі та за визначеним графіком проходять окремі станції: групова робота, спілкування з учителем тощо, а для виконання самостійної роботи за комп'ютером переходять у комп'ютерний клас).

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Виховання в гімназії реалізується через виховний процес. Усі завдання виховання в школі вирішуються в процесі навчання та спеціальної виховної роботи, проведеної з учнями у позанавчальний час. На практиці процеси навчання та виховання невіддільні одне від одного й здійснюються в тісній єдності.

З метою виведення не тільки навчального, а й у нерозривній єдності з ним виховного процесу в школі на якісно новий рівень організації, що обумовлено реаліями життя суспільства у Програмі подано соціокультурну тематику створення освітніх ситуацій. Вона є стрижнем, навколо якого інтегруються навчальний і виховний процеси. Теми дібрані з урахуванням інтересів дитини 6-10 річного віку, зокрема: Здрастуй, школо!, Бережу життя і здоров'я, Я і моя

сім'я, Мій край, Моя країна – Україна, Мандруємо світом, Спорт, У гості до казки, Календарні дати місяця, Пори року, Рослини – діти Землі, Тварини – діти Землі. Здоров'я – це скарб, У світі професій, Мої права та обов'язки, Зростаємо разом з книгою, Космічна ера, Земля – наш спільний дім, Дружити треба вміти.

Однією з провідних завдань виховання є формування світогляду школярів, розвиток його самосвідомості, пошук свого місця в світі та сенсу свого життя. Світогляд передбачає глибоке розуміння явищ природи й суспільного життя, формування вміння свідомо пояснювати ці явища та визначати своє ставлення до них: вміння свідомо будувати своє життя, працювати, органічно поєднуючи ідеї зі справами. Формування світогляду спирається на озброєння учнів сучасними науковими знаннями. У виробленні світогляду беруть активну участь усі шкільні предмети. Однак самі по собі навчальні дисципліни не забезпечують відповідний виховний ефект. Знання набувають особистісний, світоглядний характер, якщо вони отримані в результаті критичної розумової роботи, перевірені на практиці, є не пасивною приналежністю розумового багажу, а принципом дії.

Формування, поглиблення та закріплення поглядів і переконань вимагають поставити дитину в такі умови, коли навколишнє середовище реально штовхало б його до активності, самостійності та відповідальності. Беручи участь у громадській діяльності, в різноманітних формах праці, діти долучаються до життя своєї країни, засвоюють її норми. З цією метою в гімназії традиційно проводиться ряд різноманітних за темами та формами організації заходів.

Розділ 6

Показники (вимірники) реалізації освітньої програми

Оцінювання результатів навчання учнів формувальне – зорієнтоване на формування його рефлексивної позиції, мотивації на досягнення успіху в особистісному зростанні. Основними об'єктами оцінювання є складники предметних компетентностей, виражені у навчальних діях. Перевірку результатів навчання здобувачів початкової освіти здійснюють з урахуванням принципів психологічної комфортності й здоров'язберезувального характеру освітнього процесу.

Оцінювання результатів навчання здобувача освіти в 1-4 класах здійснюють вербально у формі словесної характеристики результату й процесу навчальної діяльності, яка орієнтує його на визначення нових завдань щодо подальшого засвоєння програмового матеріалу. Воно має бути чітким, аргументованим і сприяти формуванню в учня умінь самооцінювання.

З метою відстеження якості надання освітніх послуг для здобувачів початкової загальної освіти, корекції та прогнозування її розвитку може запроваджуватись моніторинг навчальних досягнень учнів на внутрішньошкільному рівні.

Програмою передбачено виявлення динаміки розвитку якісних показників навчальних досягнень дитини відносно неї самої. Це простежується у визначенні в кінці кожного структурного компоненту змісту програми в окремому предметі термінів і понять, які має доцільно застосовувати дитина (без їх визначення), системи вправ із програмованою помилкою, узагальненої презентації опанованого матеріалу як опису за пропонованою структурою тощо. Такий підхід створює умови для усунення психологічного тиску та сприятиме опануванню учнями способів самоконтролю, самооцінювання й самокорекції.

Розділ 7

Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Навчальні програми (базовий і розширений рівні)

(Лист Міністерства освіти і науки №22.1/12-Г-1203 від 24.12.2019)

4-і класи працюють за авторськими навчальними посібниками, які є невід'ємною частиною експерименту, дидактично доцільні для реалізації нових підходів у роботі з учнями, відповідають вимогам щодо уникнення перевантаження учнів та використовуються з добровільної згоди батьків учнів класу на фінансове забезпечення (згідно листа Міністерства освіти і науки №22.1/12-Г-1203 від 24.12.2019).

Ефективність впровадження нового Державного стандарту початкової освіти в практику діяльності школи буде досягнута за умови партнерської взаємодії усіх учасників освітнього процесу, залучення батьків до навчально-виховних заходів, конструктивної взаємодії учителів.

Складено заступником директора з навчально-виховної роботи Кричевською Ю.Ю.
та узгоджено з головами МО

_____ серпня _____ року

Освітня програма в обсязі 16 (шістнадцять) сторінок пронумерована,
прошнурована, скріплена печаткою.

_____ серпня 2020 року

Директор

Олена ЮРЧУК